

እታ ደተንከራረወት ዱባ

- ዛንታ ካብ ኢራን

Det rullende gresskaret

- En fortelling fra Iran

ሓደ እዋን አብ ኢራን ፣ አብ ሓንቲ አብ ጎኒ ሓደገኛ ዱር ወይ ጫካ ዝተደከነት ንኡሽቶ ዓዲ እትነብር ሓንቲ አረጊት ሰበይቲ ነበረት።
ተመርዕያ በቲ ሓደ ወገን ናይቲ ጫካ ትነብር ጓላ ድማ ነበረታ።
እታ ሰበይቲ ንጓላ አዝያ ናፈቐታ እሞ ሓደ መዓልቲ ንበዓል ዒድ ከይዳ ክትበጽሓ ወሰነት።

Det var en gang en gammel dame som bodde i en bitte liten landsby ved siden av en stor og farlig skog i Iran. Hun hadde en datter som var gift og bodde på den andre siden av skogen. Hun savnet datteren sin og en dag bestemte hun seg for å dra og besøke henne til Eid.

ናብኡ ንምብጻሕ ግን ግድን ነቲ ሓደገኛ ጫካ ቆሪጻ ከትሓልፍ ኔርዋ።

ንሳ ድስተ ፈሳሲ ምስ መግቢ ኣዳለወት ፣ ሳእናን እቲ ፍጥሪታት ደለዎ ነዊሕ ጸሊም ሕጃባን ተኸዲና ከኣ ካብ ዓዳ ነቐለት።

መንገዳ ብምቕጻል ተጓዕዘት ፣ ከይዳ ፣ ከይዳ ፣ ክሳብ ኣብቲ ህልም ዝበለ ጫካ ትጠፍእ ከደት።

እናተጓዕዘት እንከላ ከምዚ ኢላ ትዝምር ነበረት፤

ኣሎ ዶክስትራ ባሎ ቆርቡናታም ማን ፣

በጎርባት ራፍቲ ኦ ሀኢሩናታም ማን።

(ክብርቲ ጓለይ ኣነ ይፈትወኪ ፣ ናብ ዓዲ ጓና ኬድኪ ፣ ኣነ ድማ ይናፍቕኪ)።

For å komme dit, måtte hun krysse den farlige skogen. Hun gjorde i stand en skreppe med mat, tok på seg sko og sin lange svarte blomstrede chador, og dro av sted. Hun gikk og gikk, helt til hun forsvant dypt inni skogen. Mens hun gikk sang hun:

Alå doxtar balå qorbunatam man, be ghorbat rafti o heirunatam man.

(Min kjære datter jeg elsker deg, du har dratt til et fremmed sted og jeg leng-ter etter deg.)

ብሃንደበት ሓደ ቶኽላ ኣብ ቅድሚኣ ነታ ሰበይቲ ህሩግ በላ እታ ሰበይቲ ከኣ ቅዝሕ ኢልዋ ፈዘዘት።

«ኛም ፣ ኛም ፣ ከመይ ድበለ ምኡዝ መግቢ ኢዩ» በለ እቲ ቶኽላ ብህርፋን ከኣ ለዘዩ። እታ ኣረጊት ሰበይቲ ነብሳ ኣረጋገኣት ከምዚ ድማ በለት፣ «ኣነ ምኡዝ መግቢ ኣይኮንኩን ፣ ቀጣን ኢዩ ከብዲውን ዮብለይን። ኣካላተይ ውሑድ ስብሒ ኢዩ ደለዎ ፣ ነዓይ እንተበሊዕካ ኣይትጸግብን ኢኻ»።እቲ ቶኽላ ኣፉ ቀልጢፉ ደረቐ ፣ ከምዚ ድማ በለ፣

«እሞ እንታይ ደኣ ክገብር ኢዩ ፣ ኣነ ብጣዕሚ ጠምዩ ኣለኹ?»

እታ ኣረጊት ሰበይቲ ከምዚ ክትብል መለሰት፣

«ናብ ጓለይ ክኸይድ እሞ ናይ ዒድ ሩዝ ምስ ስጋ በጊዕ ክበልዕ ኣፍቅደለይ። በሊዐ ምስ ጸገብኩ ምስ ረጎድኩ ፣ ከም ኣብ ብያቲ ድብላዕ ምቁር መግቢ ኮይነ ክመጽእ።» እቲ ቶኽላ እዚ ጽቡቕ ሓሳብ ኢዩ ኢሉ ኣመነ ነታ ኣረጊት ሰበይቲ ድማ ኣዝዩ ጠምዩ ስለድነበረ ክትቅልጥፍ ተላበዋ ፣ እታ ሰበይቲ ከኣ ብቐልጡፍ ካብቲ ቦታ ከደት።

Plutselig var det en ulv som dukket opp foran den gamle damen, og hun stivnet til. «Nam, nam, nam, for et deilig måltid,» sa ulven og siklet grådig. Den gamle damen tok seg sammen og sa: «Jeg er da ikke deilig mat, jeg er tynn med mage flat. Kroppen min har lite fett, spiser du meg, blir du ikke mett.» Ulven ble helt tørr i munnen og sa: «Hva skal jeg gjøre da, jeg er så sulten?»

Og gamle damen svarte: «La meg dra til min datter til Eid og spise ris med lammespyd. Når jeg har blitt tjukk og mett, kommer jeg som en deilig rett, som kan spises på ett brett.»

Det syntes ulven var en god idé og han ba den gamle dama om å skynde seg, for han var kjempesulten! Hun skyndte seg av gårde.

እንደገና ብሃንደበት ሓደ ነብረ ካብ ገረብ ዘሊሉ ወረዱ ኣብ ቅድሚኡ መጸ ፣ እቲ ነብረ ነቲ ነዋሕቲ ኣጽፋሩ እና ኣርኣዩ ከምዚ በለ፣

«ኛም ፣ ኛም ፣ ከመይ ድበለ ምቁር መግቢ ኢዩ»

እታ ኣረገኢት ሰበይቲ እንደገና ከምዚ ኢላ መለሰት፣

«ኣነ ምኡዝ መግቢ ኣይኮንኩን ፣ ቀጣን ኢዩ ከብዲውን የብለይን። ኣካላተይ ውሑድ ስብሒ ኢዩ ደለዎ ፣ ነዓይ እንተበሊዕካ ኣይትጸግብን ኢኻ»።

ኣጽፋር ናይቲ ነብረ ናብ ቦትኣም ኣትዮም ተሰወሩ ንሱ ድማ ከምዚ በለ፣

«እሞ እንታይ ደኣ ክገብር ኢዩ ፣ ኣነ ብጣዕሚ ጠምዩ ኣለኹ?»

እታ ኣረገኢት ሰበይቲ ደጊማ ከምዚ መለሰት፣ «ናብ ጓለይ ክኸይድ እሞ ናይ ዒድ ሩዝ ምስ ስጋ በጊዕ ክበልዕ ኣፍቅደለይ። በሊዐ ምስ ጸገብኩ ምስ ረጎድኩ ፣ ከም ኣብ ብያቲ ድብላዕ ምቁር መግቢ ኮይነ ክመጽእ።»

እቲ ነብረ በዚ ተሰማምዑ ብጣዕሚ ጠምዩ ስለድነበረ ከኣ ንሰ ቀልጢፋ ንኸትምለሶ ተማሕጸና።

ወዮ ኣረገኢት ሰበይቲ ቀልጢፋ ካብቲ ቦታ ከደት።

Plutselig kom det en tiger og hoppet ned fra et tre foran henne. Tigeren viste fram de skarpe klørne sine og sa: «*Nam, nam, nam, for et deilig måltid!*». Igjen svarte gamle dama: «*Jeg er da ikke deilig mat, jeg er tynn med mage flat. Kroppen min har lite fett. Spiser du meg, blir du ikke mett.*»

Da forsvant tigerens klør inn i potene og han sa: «*Hva skal jeg gjøre da? Jeg er så sulten!*»

Igjen, svarte gamle dama: «*La meg dra til min datter til Eid, og spise ris med lammespyd. Når jeg har blitt tjukk og mett, kommer jeg som en deilig rett, som kan spises på ett brett.*»

Tigeren gikk med på det og ba henne skynde seg tilbake, fordi han var veldig sulten. Den gamle konen skyndte seg av sted.

ብሃንደበት እንደገና ሓደ አምበሳ አብ ቅድሚኣ ደው ኢሉ ፋረኡ ናብ ኩሉ ኩርናዓት እናተኸየፈ አብ ገጻ ነታ አረጊት ሰበይቲ ቀሪቡ ጓዘመ።

«ጽናሕ! ንዓይ በቲ ንጉስ ናይ'ዚ ጫካ ድኽነ አምበሳ ክብላዕ ዓቢ ክብሪ ኢዩ ፣ እቲ ንጉስ ግን ድሓሽ መግቢ ኢዩ ድግበኦ» ድሕሪ ምባል እታ አረጊት ሰበይቲ ብምቕጻል፣

«ኣነ ምኡዝ መግቢ አይኮንኩን ፣ ቀጣን ኢዩ ከብዲውን የብለይን። አካላተይ ውሑድ ስብሒ ኢዩ ደለዎ ፣ ነዓይ እንተበሊዕካኒ አይትጸግብን ኢኻ»።

እቲ አምበሳ ነዚ ምስ ሰምዐ ፋረኡ ናብ ከባቢ ርእሱ በጥ በለ እሞ ከምዚ በለ፣

«እሞ እንታይ ደኣ ክገብር ኢዩ? ሰሙን ምሉእ መግቢ ድበሃል አይበላዕኹን ደለኹ!»

እታ አረጊት ሰበይቲ ከምቲ ልሙድ፣

«ኣነ ምቁር መግቢ አይኮንኩን ፣ ቀጣን ኢዩ ከብዲውን የብለይን። አካላተይ ውሑድ ስብሒ ኢዩ ደለዎ ፣ ነዓይ እንተበሊዕካኒ አይትጸግብን ኢኻ»።

እቲ ነዚ ከም ጽቡቕ ሓሳብ ኢዩ ኢሉ ድኣመነ አምበሳ ክሳብ ትምለሶ ክጸንሕ ሙኺኑ ቃል አተወለ።

Plutselig var det en løve som stod og brølte rett i ansiktet på den gamle dama, mens manken hans strittet til alle kanter.

«Vent! Det er en ære for meg å bli spist av løven - skogens konge! Men kongen fortjener da et bedre måltid,» sa den gamle dama og fortsatte:

«Jeg er da ikke deilig mat, jeg er tynn med mage flat. Kroppen min har lite fett, spiser du meg, blir du ikke mett.»

Da løven hørte dette, falt manken slapt rundt hodet hans og han sa:

«Hva skal jeg gjøre? Jeg har ikke spist på en uke!»

Som vanlig svarte gamle dama: «Jeg er da ikke deilig mat, jeg er tynn med mage flat. Kroppen min har lite fett. Spiser du meg, blir du ikke mett.» Og løven, som syntes dette var en god idé, lovte å vente til hun var tilbake.

አብ መወዳጃታ እዋን ምስ ጸልመተ እታ ኣረጊት ሰበይቲ ናብ እንዳ ጓላ ገዛ በጽሐት። ንጓላ ምስ ረኣየታ ኣዝያ ስለድተሓጎሰት እቲ ኣብ መንገዲ ደጋጠማ ኩሉ ረስዓቶ። ምስ ጓላ ከኣ ንሸውዓተ መዓልትን ለይትን ቀነየት እሞ ብዙሕ ጽቡቕ መግብታት ድማ በለዐት።

እታ ቻው ኢላ ትፋነወላ መዓልቲ ድማ መጸት። ብሃንደበት ሽዑ ኩሎም እቶም ሓደገኛታት እንስሳታት ንዓኣ ክበልዑዋ ደልዮም ኣብ መንገዲ ድጽበይዋ ድነበሩ ዘከረቶም እሞ ኩሉ ብዛዕባኦም ድማ ንጓላ ነገረታ። ብሓንሳብ ኮፍ ኢለን ድማ ክሓስባ ጀመሩ።

Da det hadde blitt mørk, kom den gamle dama endelig fram til datteren sitt hus. Hun ble så glad av å se datteren sin at hun glemte alt som hadde skjedd på veien. Hun ble hos sin datter i syv dager og syv netter og spiste masse god mat. Så kom dagen da hun skulle ta farvel. Plutselig husket hun alle de farlige dyrene som ventet på henne langs veien og ville spise henne, og fortalte dattera si om dette. De satt seg ned og begynte å tenke.

ብሃንደበት ከአ እዚ ሓሳብ መጸለን፣ ናብ ባሳር (ዕዳጋ) ከይደን ድማ ሓንቲ ዓባይ ዱባ ብምግዛእ ንገዘአን ሒዘንኦ ከዳ። ድሕሪኡ ብላዕሊ ቀርዲደን ከፋት ምስ መኸደኒ ሰርሓላ። ካብኡ ብማንካ ፣ ፋርኬታ ፣ ጭኸሮን ባዴላን ጌረን ነቲ ውሽጣዊ ትሕዝቶ ናይታ ዱባ ኩዒተን አውጸኣኦ።

ኩዒተን ፣ ኩዒተን ፣ ኩዒተን ድማ እቲ ውሽጢ ናይታ ዱባ ጥርሑ ክሳዕ ድኸውን ገበራ።

Plutselig fikk den idé: De dro til basaren og kjøpte et stort gresskar og tok det med seg hjem. De skar ut et lokk ut av toppen. Også tok de fram skje, gaffel, hakke og spade, og gravde ut innholdet. De gravde og gravde og gravde, helt til det ble et tomrom inni gresskaret. Så tok den gamle damen skreppen sin og hoppet inni gresskaret.

ብድሕሪኡ እታ ኣረጊት ሰበይቲ ለቐታኣ (ሰንጣኣ) ሒዛ ኣብ ውሽጢ እታ ዱባ ኣተወት። እታ ጓላ ድማ ምስ ሰብኣያ ኮይና ነታ ዱባ ቦታ መኸደኒ ኮይነታ ፣ እቶም ደቂ እቲ ዓዲ ከኣ ብሓንሳብ ኮይኖም ነታ ዱባ ካብቲ ቦታ ከረውረው ኣቢሎም ሰደድዋ።

Datteren la på lokket. Sammen med mannen sin og de andre i landsbyen rullet de gresskaret av sted.
Gresskaret rullet og rullet og rullet og forsvant dypt inni skogen.

እታ ዱባ እናንከራረወት ፣ እናንከራረወት ፣ ኣብ ውሽጢ እቲ ህልም ድበለ ጫካ ኣትያ ተሰወረት። ብሃንደበት ሽዑ እቲ መንደቕ ናይ'ታ ዱባ ነታ ኣረጊት ሰበይቲ ርእሳ ሃረማ። ነታ ዱባ ብሓንቲ እግሩ ጠጠው ደበለ እቲ ኣምበሳ ኢዩ ኔሩ። እቲ ኣምበሳ ነታ ዱባ ተዓዘባ እሞ ከምዚ ኢሉ ሓተተ፡ «ኣንቲ ከረውረው ትብል ዱባ ንገርኒስከ ፣ እግረ መንገድኺ ሓንቲ ስብሕቲ ሰበይቲ ኣይረኣኽን?»
«ኣይፋሉን ወላሂ ፣ ኣንከራርወኒ ግዳ ካብዚ ቦታ» ኢላ መለሰት እታ ኣብ ውሽጢ እታ ዱባ ድነበረት ኣረጊት ሰበይቲ። ወዮ ኣምበሳ ድማ ነታ ዱባ ቀሊዑ ካብቲ ቦታ ቀልጢፋ ከረውረው ኢላ ከምትኸይድ ገበራ።

Plutselig traff hodet til den gamle dama gresskarveggen. Det var løven som hadde stanset gresskaret med den ene foten sin. Løven så på gresskaret og spurte:

«Rullende gresskar, fortell meg: Har du sett en fet dame på din vei?»

«Nei walla, rull meg, trill meg, herifra,» svarte den gamle damen inni gresskaret.

Og løven sparket og rullet gresskaret fort av sted.

«ዱግ!» አብዚ ግዜ እዚ ነታ ዱባ ደው ደበላ እቲ ነብሪ ነበረ። ከምዚ ኢሉ ከኣ ሓተተ፤
«ኣንቲ ከረውረው ትብል ዱባ ንገርኒስከ ፣ እግረ መንገድኺ ሓንቲ ስብሕቲ ሰበይቲ ኣይረኣኽን?»
«ኣይፋሉን ወላሂ ፣ ኣንከራርወኒ ግዳ ካብዚ ቦታ» ክትብል ሰማዓ ፣ ስለዚ ኣንከራርዩ ካብቲ ቦታ ሰደዳ።

«Dunk!» Denne gangen var det tigreren som hadde stoppet gresskaret. Tigreren spurte:
«*Rullende gresskar, fortell meg: Har du sett en fet dame på din vei?*»
«*Nei walla, rull meg, trill meg, herifra,*» hørte han gresskaret si, så han rullet gresskaret av sted.

«ዱግ!» አብዚ ግዜ እዚ ነታ ዱባ ደው ደበለ እቲ ነብሪ ነበረ። ከምዚ ኢሉ ከኣ ሓተተ፤

«አንቲ ከረውረው ትብል ዱባ ንገርኒስከ ፣ እግረ መንገድኼ ሓንቲ ስብሕቲ ሰበይቲ አይረአኽን?»

«አይፋሉን ወላሂ ፣ አንከራርወኒ ግዳ ካብዚ ቦታ» ክትብል ሰማዓ ፣ ስለዚ አንከራርዩ ካብቲ ቦታ ሰደዳ።

እቲ ቶኽላ ግን ድምጺ ናይታ አረጊት ሰበይቲ አለለዮ። ቦቲ በላሕቲ አስናኑ ነታ መኽደኒ ከፊቱ ድማ ናብ ውሽጢ እታ ዱባ አተወ። እታ አረጊት ሰበይቲ ግን ቦቲ ካልእ ወገን ናይታ ዱባ እንኮላይ ካልእ ከፋት ሰሪሓ ነበረት። ነታ መኽደኒ ከፊታ ከኣ ብኡ ዘሊላ ወጸት። ብቐልጡፍ ድማ ቦታ መኽደኒ ከደነታ። ብኸምዚ እቲ ቶኽላ ኣፉ ተቐርቀረ። ብድሕሪኡ እታ ሰበይቲ ብቐጽበት ናብ ላዕሊ እታ ዱባ ብምድያብ ነታ ካልአይቲ ከፋት ከደነታ። አብዚ ግዜ እዚ እቲ ቶኽላ ኣብ ውሽጢ እታ ዱባ ተዓጽወ።

«Dunk!» Igjen traff hodet til gamle dama gresskarveggen. Nå var det ulven som hadde stanset gresskaret med snuten sin.

Ulven sniffet på gresskaret og spurte:

«Rullende gresskar, fortell meg: Har du sett en fet dame på din vei?»

«Nei walla, rull meg, trill meg, herifra,» sa gresskaret.

Men ulven kjente igjen stemmen til den gamle dama. Med de skarpe tennene sine tok han opp lokket og hopet inni gresskaret. Men den gamle dama hadde laget et lokk på den andre siden av gresskaret også. Hun åpnet lokket og hoppet ut fra denne siden. Hun var rask og la lokket tilbake. Dermed fikk ulven lokket midt på snuten. Så skyndte hun seg til toppen av gresskaret og la på det lokket også. Nå var ulven innestengt i gresskaret.

እታ መረርን ስቡሕን ድበለዐት ኣረጊት ሰበይቲ ደለዋ ሓይሊ ኩሉ ኣኸኸበት እሞ እቲ ቶኽላ ኣብ ውሽጢ እንከሎ ነታ ዱባ ካብቲ ቦታ ከረውረው ኣቢላ ሰደደታ። እታ ዱባ እናንከራረወት ፣ እናንከራአወት ኣብ መወዳታ ኣብ ሓደ ዓሚቕ ፣ ጸልማት ስንጮሮ ወደቐት።
እታ ኣረጊት ሰበይቲ ብሓጎስን ምሉእ ዕግበትን ንገዝኣ ከደት ፣ ንዓኣ ድኸውን ሻሂ ድማ ኣፍለሐት።

እታ ጽንጽዋይ ኣብዚኣ ተወዲኣ ኣላ ነዚኣ ድረሰዐ ሞት ትረስዓዮ።

Den gamle damen, som hadde spist seg fet og sterk, samlet alle sine krefter og trillet gresskaret av sted, med ulven inni.
Gresskaret rullet og rullet, og falt til slutt ned i en dyp, mørk dal.
Fornøyd og glad dro den gamle damen hjem og lagde litt te til seg selv.

Snipp snapp snute, så var eventyret ute..

Illustratør: Svetlana Voronkova

Se flere fortellinger på morsmal.no